

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP bij ZEIST

OPSTELRAAD: L.J. DELREZ - C. DEROUX - K. QUINTENS - A. VERBIST - E. WÈVE.

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 u
BARAK 25

VLAANDEREN'S TOEKOMST

VAKBOEKERIJEN

In 't België van voor den oorlog ging men niet achtentwintig naar de meest omvattende betuigingen wanneer het er op aan kwam het Vlaamsche volk in zijne ontwikkeling te stremmen.

Het scheen toen, bij sommigen, ook bij de niet minst invloedrijken, dat geen Nederlandsche ernstige boekentijdt kon worden opgemerkt en dat, als die heeren, geene echte Nederlandsche boekentijdt voor volksjongens kon worden ingericht nog gesteund.

Och! 't weet wel waarom! De windhaan vees immer naar 't lamme kinden, en wij Vlamingen, zullen maken voortaan dat hij naar 't blonde Vlaanderen wijze. Dat doen we nu reeds met onze vakboekentijdt van S. K. V. H. en alzo wordt die saaije opsomming van vakboeken alleen reeds een monument.

Wat echter niet te betwijfelen valt is 't volgende:

Onze hooger ontwikkelde meesters aan Fransche hogescholen, en hooger-onderwijsgeachtten hunne kennis opdoen en die misvorming beletten velen in eigen taal over eigen kennissen technische-onderwijs te geven.

Tou, 't bodard - Nederlandsche technische bevoording staat soms grootelijks in den weg voor breede, ernstige, diepe ontwikkeling van onze Vlaamsche jongens. Maar hier drie vragen:

Van wie de schuld?

Kan dat niet verholpen worden in de naaste toekomst?

Is dat anderwijs toch niet meer vruchtbaar dan heel vreemde opleiding?

LEERLINGWEZEN

Het Belgisch Staatsbestuur, beïnvloed deels door de gildemaatregelen van vroeger, deels door 't voorbeeld van vreemde landen, begon een kamp voor beter geregeld, meer doelmatig leerlingwezen.

Comiteeten bestonden, uit afgevaardigden van 't werkheden- en patroonskorps ener zelfde nijverheid of ener zelfde streek samengesteld. Zij hadden voor doel leerprogramma's en leerlingverdragen op te stellen en aan voorgeden of anders van den leerling eenzijdig en patroons anderzijds voor te leggen, opdat in de volledige opleiding van den medernen leerling zoveel mogelijk en doelmatig kon worden voorzien.

De patroon werd daarom met een jaargeld betaald (50 fr. 's jaars) en de leerling met een bekwaamheidsdiploma en een geldprijs van 100 fr. (in geld of slaam of spaarboekje.)

Eenvoudige en voortreffelijke instelling die tijdelijk, d. i. zo lang de Vakorganisatie niet sterk is ingericht, zeer goede uitkomsten kan opleveren maar die door onze ambachtsmiddelen tot hiertoe niet genoege gewaardeerd werd.

N.B. De leerling was verplicht de lessen van bestaande nijverheidsscholen buiten de werkheden te volgen.

VERBETEREN VAN KLEIN WERKGETUIG

Hier nog een instelling van ons Staatsbestuur die een echte regen was voor den ambachtsman en den klein-nijveraar.

Door bemiddeling van syndikaten van klein werkgetuig konden alle ambachtsheden van meest bevoegde en heelemaal belangloze vakmannen raad bekomen wanneer ze hun werkgetuig wilden

verbeteren of motorkracht gebruiken. De Staat gaf bij den koop ook geldelijken steun die tot eene ronde somme van 500 fr mocht gaan.

Dat waren redboeien; du u Belgische ambachtsheden, werden aangeboden. Edoch, eene redboei is maar in die mate nuttig dat ze door den in nood verkeerende wordt gebruikt.

of voor hem bruikbaar is. Ge begrijpt den zin mijner vergelyking.

Conscience leerde zijn volk leren.

Wij moeten ons volk voorlichten opdat het int zyne vernederende gewoonten eens mage opstaan. Och!

De wet van de minste krachtsinspanning! Zij dwaait regerend den scepter over onze weinig ernstige moderne menschen.

Tal de oorlog met zijne ontberingen en de vereenvoudiging van het leven daaraan verbetering brengen? Wel mogelijk, en 't ware dan eene weldaad van Gods Voorzienheid.

Want spreek me van volksontwikkeling aan jonge mannen die buiten of binst hunne werkheden even dagen en zoveel nachten te werk moeten besteden aan sportbetassingen, en maar eene cosmopolitische vaktaal kennen, die der spierenbenaming en sporttechniek.

Voor die menschen mogen onze vakscholen, studiekringen en vakboekentijden gernst geolaten worden.

Vakkunde.

Is Lambrechts.

MOED EN HOOP

Ons landeke is nu zo

schamel zo klein,

en ons volk op den vreemde,

als een schooier!

Ons landeke is toch zo schamel

----- Maar neen:

door ons lijd en strijden

en moedtykheen
wordt het wijder, en eedler
en mozier!

Ons Vorst heeft geen troon en
geen kroon niet meer,
en zijn volk is verdrukt

en verbannen!...
Maar neen: Een vorst hebt
ge, o heldenheer.
zijn troon is het recht, en
zijn kroon, de eec.
en zijn volk rijt gij, maedige
mannen!

Wij strijden uit liefde, we ster-
ven uit plicht
voor Ouder en Vryheid en
Eere!

Ons Vlaanderen moet leven om-
geleid met licht
Welkom dan! Omhoog onze hope
gericht!

Of wel meent ge dat Vlaan-
deren kan sterven.

Belg. Standaard Vlaam

CARNAVAL

Terwijl uit der konannen
stem een wereld van ellende dreint,
en wij, geleund op de omhein-
ninghalen over de eenzaamheid
der vlakten, starend een lied
van heimwee nerruën, gaan in
dese tijden onze gedachten over
de Noordlandsche duinen naar
het verre Vaderland. Voor onzen
geest schadwen de carnavalstacten
van weleer, we hooren de heesche
stemmen der fuivers en luisteren
naar een dommen deun van een...
lollend straatorgel. Want wie kent
er niet de carnavalstogen, toen de
vrouwen onwapperd door losse on-
gewone mantels de mannen in
nietige costumeering rondolente-
den; toen iedereen - vergeef me dit
onverantwoord verzalgemeenen -

zijn menochtenplunje af-
legde om het gekken costume
aan te schieten, toen de schuim-
wijn doosenvrij diamantte in de
kristallen roemers en het door
de heele wereld klarsende en schet
ter-krompetterde! En nu schud-
den we het hoofd omdat we het
tragische beseffen deser dissonan-
ten in het wereld-orkest.

Doch ging het er bij dese feest-

vieringen altijd even dolrinnig
op toe of heeft de fakkel van an-
ren nieuwen Tijd, die ragerend
boven onze hoofden brandt, in
deren onzen smaak gelouterd! En
hoe zijn dese carnavalfeesten
ontstaan waarmede handen ze
verband?

In "Van onzen Tijd", no 20
treffen wij daarover het volgende
aan.

"Carnaval is het feest der mam-
merijen en der brasserijen. Waarschijn-
lijk zijn de mommerijen via het hei-
densche Rome overgenomen van orca-
diërs, die midden Februari ter eere
van den veldgod Pan een feest vierden,
waarbij zij zich als kokken en geiten
vermomden. Dat feest moet bij de
germanen zijn ingevoerd onder den
den naam van "Spokel", en hieraan
van Februari dan de benaming van
"Spokkelmoand" te danken hebben.

Gelijk vele heidensche feesten
duurde ook de carnaval drie dagen.
In den Indiculus komt het feest voor
als "de spurcalibus in Februario",
reeds een bewijs, dat de geestelykheid
er tegen te velde trok.

De braspantjen kunnen van
ruwer Germaanschen oorsprong zijn,
want op het gebied van eten en drin-
ken waren onze voorvaderen niet vies
gevallen. Onmogelijk is niet, dat een
feest ter eere van den god Frey hier
mede verband houdt.

Reeds vroegtijdig werd door de
Kerk streng opgetreden tegen de
uitspattingen van den vastenavond-
tijd. Paus Gelasius I moet reeds
in 492 het in dierenhuiden langs
den weg loopen verboden hebben
als een heidensch gebruik. En de
H. Augustinus rangschikte de dol-
rinnigheid deser dagen al onder
de sacramenten des duivels. Ook het
concilie van Septime in 743 ver-
oordeelde en verbood de buiten-
sporigheid. De Kerk is er echter,
evenmin als de wereldlyke, in ge-
slaagd om het feest uit te roeien.
Volksgevoanten zijn traai van le-
ven.

Over de afleiding van het
woord "Carnaval", zijn ^{de geleerden} het nag niet
eens. Dat het woord niets anders
beteeft als "vaarwel, vleesch", de
vertaling van het Latynsche "carne
vale", zoals Ter Gouw zegt, neem
ik nag maar niet zoo grif aan. Hoe
aardig die verklaring ook klinkt
Welkers teekende in een noot aan:
"Het woord carnaval kan ook afge-
leid worden van carna, een ander

waarlijvige Romeinsche godin, bestuur-
deres van hart, lever en ingewanden,
tot wier eer men niets betero kan doen
dan lachen, eten en drinken."

Verder haalt de schrijver nag
enkele oude carnavaalliederen aan,
doch daar dese aanhaling ons te
ver zou brengen, geloof ik met dese
toelichting te kunnen volstaan.

En wanneer de wereld na de-
ze groote beroering, na al dese oor-
logswieën zal gaan mitrusten, zal
er dan nog met de gewone onbesuisd-
heid even boomeloos dolrinnig car-
navaal gevierd worden?

K. Q.

ZOEKT gij een vertrouwd
adres voor uwe ^{rijwiel}rijwiel, onderdeelen
en naaimachines, wendt u dan tot

H. NEFKENS
VARKENSMARKT 5 AMERSFOORT

DAGKLAPPER

18. Stil-denkend knieren de
manschappen door het kamp. De
lucht is zwanger van verborgen
zorgen; over het groote offensief dat
voor de deur staat, en dat nieuwe
offers zal eischen van het land dat
reeds uit roovert wonden blaadt.

19. De ysgad is aan een zware
niekte gestorven. Het moest gebeuren
want iedereen - wij geïnterneerden
niet het minst - hebben er naar
gevraagd en dagelijks gingen we
den barometer raadplegen om
ons over den staat zijner gezond-
heid te vergewissen. Een is hij
dood. Een ogenblik hebben we
gejubeld. Maar reedsbarren onze
hoofden pakken de wolken zich
saam, donker - zwart. Zal de
regengod nu weer den scepter
gaan waaien over ons wereldje?

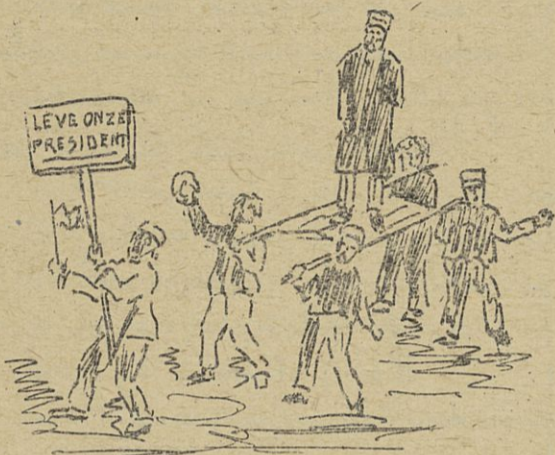
Ik geloof ja. Doch nu, in tijden
van hollennood en gebrek van
aardappelen, komt regen toch ook
heelemaal ontijdig. Carlag, met
vorot of regen! Een aardige scho-
tel. Maar, een gedachte, willen
we ons maar, voor het regent, aan
't mopperen en aan 't jammeren
zetten! Klagen en jermieren
schijnt nu toch eenmaal een
levensbehoefte geworden te zijn.
20. Vastenavond. Zonderling samen-
treffen vandaag wordt ons brood
rantsoen met 50 grammen vermeer-
derd. Dit ter vervanging der pan-
nekoeken die we in vredes-jaren
veroverden?

Willen vandaag in België, de kinderen weer hun jaarlijkse op-
tochtje maken, met de mand voor
etenwaren aan den arm, en liedjes
zingend met 'n naïef rephantje als
dit.

Ben klutjen en een koolken
een vankelhantjen, een!

Hier waant ook nog 'n rijke man
Die ons geven kan
Geeft ons iet en laat ons gaan
Laat ons hier zoo lang niet staan
"Wij moeten nog zoo verre gaan!"

21. De leden van den Brabantischen
kring hebben een nieuwen Voor-
zitter verkozen. Het lot is gevallen op

den heer J. E. D. Dus hij ook
president van een chocheteit!?

Onze beste gelukwenschen.
22 Vlaamsche bladen ter lering
aan te bevelen.

"Vrij België" "Den Haag" "Stem
uit België" "Landen."
"Belgische Standaard" op 't front
"Ons Vaderland" " " "

23 Vlaamsch Eenzaal in Amerika
Op onderejaarsavond had te Detroit
in de Vereenigde Staten van
Amerika een "Vlaamsche Ee-
neelwedstrijd" plaats tusschen
de gezelschappen "Kunst en ver-
maak" van Detroit en "Kunst
Roest" van Chicago

Willen de Vlamingen warem-
pel nog Vlaamsch spreken in
'n groot land als Amerika!?

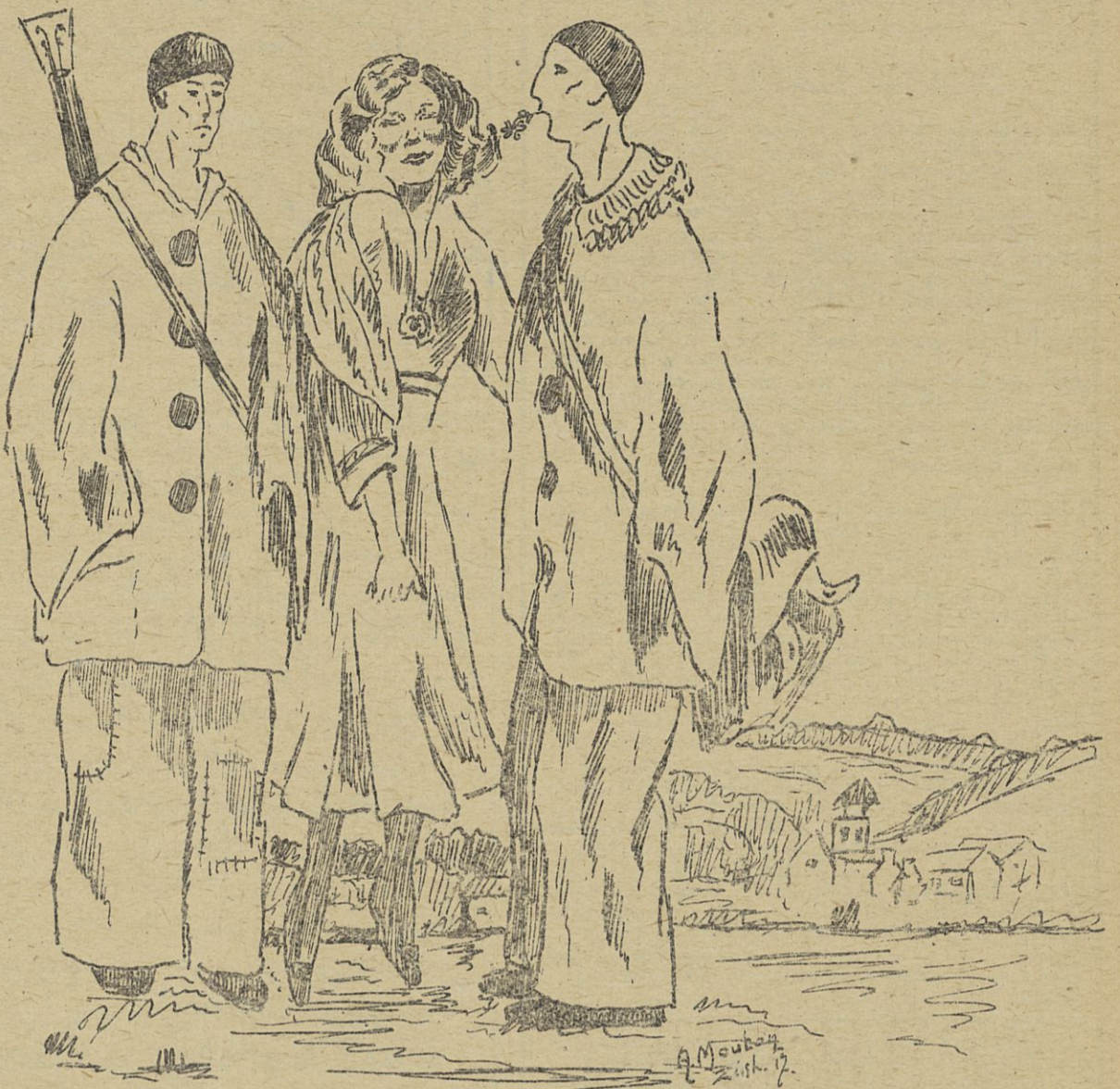
24 Herman Broeckhaert ver-
rezen. Voor een tijdje ging de mare
vond dat Herman Broeckhaert
onze vlaamsche dichter van wien
we zoveel liedjes hebben, dood
was. Dat kunnen we nu tegen
spreken.

Bij vertoefthans te Parijs.

25. Hiehier volgens een becijfering
van M. W. J. L. Van 's het aantal
Nederlandsch sprekende menschen
in de wereld.

"Holland" 6.300.000 Hollanders
in Westphalen 200.000 Hollanders
in Amerika 150.000. Hollanders in
de koloniën 8.000. Belgische vlam-
ingen 4.300.000. Fransch Vlamingen

CARNAVAL 1917

De Miserere haart dit jaar
bij ons repertoire.

200,000. Vlamingen in Amerika 50,000.
Afikaners 1.000,000. Verder nog
Vlamingen in Congo en afikaners
in Argentinie, in kleine getallen
benevens de stamsvantien verder
overdwereld. Wij komen zoo op een
ruinig geschat getal van 12,500,000
zielen.

K. G.

Brieven aan Amariyllis

Saidjah's vader had een
buffel, waarmede hij zijn veld
bewerkte --- neen, dat gaat niet
en dat kent ge. Maar wat moet
ik 'l vertellen, 'l een "liefde-
dankheid" zingen van.

Druk weg aan mijn harte mijn
blanke bloem.

En zie mij in de ogen zoo stil
en zo vroom
Dat ik jou harte voel kloppen

aan 't mijn
Dat niets in mijn siel ge ver-
borgen kan zijn.

Neen dat gaat ook niet, ik
heb 'l immers reeds tweemaal
verrekerd in proza, dat ik 'l lief-
heb; wat kan het mij verder helpen,
het 'l in verren te zingen, en ik
vrees dat ik dit zoo tot verveles toe
kan herhalen, dat ge van mijne
beweringen sandt gaan twijfelen. Er
gebeurt zoo geweldig weinig van ge-
wicht of betekenis dat --- Weet
ge dan niets te vertellen! vraagt
ge. Ja, ziet ge, er geschiedt hier,
wat er in oorlogstijd in elk.

gewoon - levende stad geschiedt
Neem nu zelfs een Hollandsche
stad, want daar zijn de menschen
op 't oogenblik ook gerantsoneerd,
gelijk wij: Bewijs. Dere week
was ik in Amersfoort, en toen ik
wilde een haring kasperen, vroeg men
mij naar mijn broodkaart.

Ja, ik gevoel, ik heb me hier
op glad ijs gewaagd en ik hoor
reeds: Is er dan geen verschil

tusschen hun stad en uw kamp. Waarachtig genoeg, maar wij kunnen ze op een lijn stellen in dit: dat er hier niets meer "spannends", gebeurt dan in een gewone stad, doch verschillen bij de vleet.

In staat heerocht mag de kaartzige bedrijvigheid, het leven, hier verweling en wij zijn zoo arm een geïnterneerde is zoo arm, in staat na het werk, de afleiding men beseft theaters, cinemas doch, ja waar ook, hier hebben wij dat ook; afleiding in de verweling en daar straks vroeg ik nog aan mijn overbuur, waarom hij zoo dikwijls theater en cinema beseft, en hij antwoordde mij: "Om mijn tijd te verdrijven om te vergeten, te vergeten wat er buiten in de wereld gebeurt." En zoo is het over 't algemeen en niet alleen in 't kamp, men gaat niet naar 't theater om beter gelukkiger menschen te worden, om te genieten; geen hogere gedachte moet er zijn geen heederheid, er wordt alleen gepraagd naar ruwe uitbeelding naar dramas waar gemaard wordt en bleet stroomt, naar kluchtspelen waarin brutale vrijages voorkomen, naar revues, naar danseressen den rand van 'n broekje laten zien. Dat is 't succes. En --- aan verandering valt niet te denken. Zaavelen hebben er reeds hun krachten aan beproefd.

"Wou jij ook? Foei, foei, wat is dat een drukke en vermaaien de kerel, en wie heeft zoveel waartal en zoveel maligheid speengestapeld als hij?"

Stil, stil, liefste Amaryllis, waar is het leven zonder ideaal. Doch ik beken, er valt dikwijls zoveel hande regen op onze bloote lijven, dat alle idealen wegspoelen.

Ik herinner me nog dien man, een idealist, die een kolonie van strikten, waar alleen menschenmin kon heerschen. Hij sloeg een kermistest op en begon zijn nieuw geloof te verkondigen.

zijn frazen klanken heel mooi, maar lang duurde het niet. Hij stierf in een krankzinnigen-gesticht.

Wees gerust, Amaryllis, zoover zal ik het niet brengen

K

VAN ALLES WAT

Triet goed begrepen. - Heer: Is de Baron thuis?

Knecht. - Heer, de Baron is gaan baden.

Heer. - Heeft hij niet geregeld wanneer hij terugkomt?

Knecht. De Baron heeft geregeld dat hij niet lang zou wegblijven.

Heer. (gaat zitten) Dan kom ik op hem wachten.

Ma twee uur. Heer. Dat duurt verschrikkelijk lang. Waar is Myjnheer de Baron gaan baden?

Knecht. In Oostende.

Reeds genoeg. Is het waar dat uwe vrouw vijf talen spreekt?

Gelukkig niet! in hare maeder-taal spreekt ze al lang genoeg.

De Vrijheid. Mag ik hopen dat 't mijn huwelijksaanraek in gunstige overweging zal nemen?

Jonge dame. Leg mij eerst, bemint zij de vrijheid?

Hij. - Gewis.

Hij. - Nou, niet ge, - ik ook.

Vlelend. Hij "wat eene gemeene streek, daar vliegt een pantoffel naar binnen".

Hij. kint 't nog eens tweede couplet, Juffrouw, misschien volgt er nog een.

Schildpadssoep. - Wat! kan je schildpadssoep ongerand noemen! 't is niet.

Het. Ik zeg je, je kan ze gerust geven, zelfs aan iemand die op 't sterven ligt. Myjne tante heeft een paar uur voor hare dood nog schildpadssoep gegeten, en ze heeft er in 't geheel niet van geweten.

Koraakrindelyk. - Juffrouw. - wat kom je weer laat beneden?

Heb je 't lang werk gehad om je te wasschen, Grietje, nadat ik je vanmorgen gescheld had?

Grietje. - Wat denkt 't wel van me, Juffrouw, houdt 't me voor zoo een smeering schepel, dat ik me alle dagen moet wasschen?

Daar was hij benieuwd naar.

Schilder. Heet spijt mij, ik kan uw portret niet maken, ik ben alleen dieren schilder.

Begunstiger. En wanneer zult ge 't raover gebracht hebben, dat ge ook menschen kunt schilderen?

Krankenbericht. Heet weldadigheidsbureel zorgde weder voor uitdeeling met milde hand, en verdeelde onder andere 100 paar wollen sokken, waarmede menige kraan werd gedraagd.

'TZAL WEL GAAN.

Vergadering van zaterdag 10 feb. Na lezing der verslagen wordt de heer De Vlaminck als schryver in plaats van den heer Heirinx aangesteld.

De heer C.ollaert spende de feestelikheden met een prachtig muziekstuk, traden daarna achtereenvolgens op. De H. H. van de Put, basganger, De Vuylder, komiekzanger. Terwijvel welke voorreker de bijnaam verdient van "Koning der Boeren", Somers met zijn afgerichte hand, en tot slot van de varieteit den heer Charles Cantré met zijn sprekken de gentsche hederen en spreken.

Het tweede deel bestond uit een klippel in 2 bedrijven "Die niet haaren wil moet voelen", De vertolking was nitterot wel en strekt den spelers tot eer.

Het feest werd bijgewoond door den heer hutenant Jansens. Een studie. Prima Donna.

VOORDRACHTEN & VERGADERINGEN

Vrijdag 25 februari 1917

Sch. k I om 6 uur
"Le bonheur sous la main."

Sch. k II om 6 uur
"De familie Moral."

Zaterdag 26 feb. Sch. k I om 6

"Aman nos antes,"
Sch. k II om 6 uur
"T'hal wel gaan."

Zondag 27

Sch. k I
om 6 uur
"Les Requins" piece en 3 act
par Dario Nodemi
Sch. k II om 6 uur
De familie Moral

Maandag 28

Sch. k I om 6 uur
"Les Requins."

Sch. k I om 6 1/2.
Brutengewone Sieder-avond.

Dinsdag 1

Sch. k I om 6 uur
Cheong Clatiers
Sch. k II om 6 uur
De familie Moral.

Woensdag 2

Sch. k I
Les Requins
Sch. k II om 5 uur
Militaire voordracht

Donderdag 3

Sch. k I
Sch. k II om 6 1/2
Wlaamseche Studiekring

DE VAKTAAL VAN DEN SOLDAAT

IX

GESCHUT (vervolg)

charger par la culasse = van achter laden
 chariot de parc = parkwagen
 chasse fusée = buizenretter
 chassis (de plateforme) = raam (tot beddingaffuit)
 chef de pièce = stukcommandant
 cheval de limonière = lamsenpaard
 cheval de main = handpaard
 chevaux de selle (porteurs) = bij de handsche paarden.
 chevaux sous verge = van de handsche paarden.
 cheville ouvrière = affuitpin
 chèvre = bok
 chérette = kraap
 coffret à munitions = munitiekist
 coin de fermeture = sluitring
 coin de recul = stophaak
 collimateur de repérage = hulsvier
 composition d'éclairage = lichtsaar
 conducteur d'arrière = achterrijder
 " d'avant = voorrijder
 " de milieu = middelrijder
 scène de dispersion = spreidingsregel
 construction des batteries = batterijbouw
 construire (une batterie) = aanleggen bouwen
 contrelunette d'affût = onderklapmuur
 coupe d'entrage = remtoew.
 corriger (le tir) = verbeteren
 corps d'affût = affuittijf
 corps d'acier = aslijf
 corps du canon = schacht
 coup au but = raakshot, treffer.
 coup de canon à plein fouet = kernochot
 coup d'épreuve = praefshot
 coup manqué = misshot
 coup = doarsmede (v.e. kanon)
 coupole blindée = pantsertoren
 coupole tournante = draaitoren
 coussinet = kapleger
 crosse d'affût = affuittaan
 crosse lunette = affuittaan
 culasse mobile = sluitstuk
 culot = bodem (v.e. projectiel)
 décaler des raues = ontremmen
 décharge = losbranding
 décharger = afvuren
 dégorgier la lumière = het rundgat doorsteken.
 degré de hausse = spret hoogte
 demoiselle = aardstamper.
 démonter la chèvre = den bok strijken.
 départ (du coup) = afgaan (v.h. schot)
 déviation en portée = lengte afwijking
 diable = blokwagen, rolwagen.
 dispersion = spreiding (v.d. kartels

kogels.
 dispersion en portée = lengtespreiding
 dispersion latérale = breedtespreiding
 " verticale = hoogtespreiding
 distance d'éclatement = springafstand
 durée de combustion = brandtijd (v.e. tijdruis)
 écart = afwijking
 échelle de pointage = richtschaal
 éclat de bombe = bomscherf
 éclat d'obus = granaatscherf
 écauillon = wisscher
 écauillon-refurbir = wisscher met aanzetter
 écauillonner = (uit) wisschen.
 écrieter = afkammen, wegschieten.
 écran = (schroef) maer.
 embase de touillon = tapbarot
 embrasure = schietgat.
 empiler (des projectiles) = opstapelen
 emplacement = geschutstelling
 encastrément de touillon = tappan
 enlever = vernagelen.
 énergie (du projectile) = levende kracht.
 enfilier = bestrijken
 enlever l'avant train vers l'arrière = achterwaarts in batterij stellen
 enlever l'avant train vers l'avant = voorwaarts in batterij stellen
 entretoise = half
 entretoise de couche = middelkolf
 " de lunette = staartkolf
 " de volte = koppelbalk.
 éprouvette de ressort = veerproef
 équerre d'entretoise = beolag der halven
 équipage de siège = belegeringstrein
 équiper la chèvre = den bok op = tingen.
 étampille = gewindpijpe
 étampille obturatrice = gasafsluitend pijpe
 étranglement = nitbranding (rund-gat)
 expérience de tir = schietproef
 explosif = springstof.
 faire brèche = bres schieten
 faux-timon = raad disselboom
 feu courbe = kromboomvuur, worpvuur.
 feu croisé = kruisvuur
 feu de barrage = spervuur.
 feu de plein fouet = vlakboomvuur.
 feu de salve = salvo-vuur
 feu divergent = straalvuur
 feu flancant = flankvuur
 feu par pièce = stukkenvuur
 feu plongeant = borend vuur
 feu rasant = (laag) bestrijkend vuur
 feu roulant = roffelvuur
 fiche = richtbaak

fixer la portée = inschieten
 flèche = langzaam
 force de pénétration = indringingsvermogen.
 force de campagne = smidswagen
 frein d'affût = affuitrem
 fusinate = slagpreparaat
 fusée = buis, runderkje
 fusée à percussion = schokbuis
 fusée à temps = tijdruis
 fusée à double effet = tijdschokbuis
 fusée à effet retardé = buis met vertraagde werking
 fusée d'amorce = slagpijpe
 fusée d'éclairage = lichtpijl
 fusée incendiaire = brandpijl
 gachette = aftrekstang.
 gorgousse = kardoes.
 goniomètre = hoekmeter.
 grain de lumière = rundgatstap
 hampe (de refurbir) = (aan)zetter
 steel
 hausse à lunette = kijkeropzet
 hauteur de chute = valhoogte.
 hauteur du pas (des rayures) = spret der trekken.
 hauteur du point d'éclatement = springhoogte.
 heurtbar = stootbalk, tapbant
 hauteur du tir = schothoogte
 intervalle d'éclatement = springafstand.
 jarretière = kanonstrop
 labourier = omwoelen
 levier de manoeuvre = trek (v. h. sluitstuk).
 levier de pointage = richtspaaak
 ligne de mire = richtlijn
 ligne de tir = schotlijn
 lisseur = glansen
 logement de touillon = tapgat
 lumière = rundgat
 lunette de batterie = kijker tot plaatsbepaling.
 lunette de visée = vizierkijker.
 matière fusante = drijfras
 mécanisme de fermeture = sluitmechanisme.
 mécanisme de pointage = richtmidelen
 mécanisme d'obturation = afsluitinrichting.
 mercure fulminant = slagwikk
 mettre un grain de lumière = verbussen
 mitraille = schraot
 mortier à main = handmortier
 moulure = sieraadsband
 niveau de pointage = richtboog.

DE LAITE J Noordplein

Middelburg

wenscht postregels te wisselen met geïnterneerden

PLAN VAN 'T KAMP

aan 2 1/2 cent.

Verkuygbaar bureel "De Kampode"

BARAK 25 KAMP II

EYSINK-FABRIEKEN
AMERSFOORT
AUTOMOBIELEN
MOTORRIJWI ELEN
EN RIJWIELEN

WEST-FLANDRIA
VAARTKAAI TE ROESLAERE
Fabriek van cement pannen. Gevel
huizen enz. Katoebakken. Sagarbakken
Citons en aalwitten in gewafond toeren
(système Merve). depot in Ghassant
en Picmude. bij
Jésôme Callotet BOGAERDSTR.
Boekwinder R. STEVAERT THOUROUT

FOTOGRAFIE TIP-TOP
UTRECHTSCHESTRAAT 21 NAAST
CAFE BELGE
6 TIP-TOP FOTO'S FL. 0.25
6 BRIEFKAARTEN " 0.50
Alle soorten vreemde postzegels.
In en verkoop van alle soorten
boeken, platen enz.

Het goedkoopste en meest ge-
richte adres voor wollen, ga-
ren en aanverwanten artikelen
is nog steeds
LANGESTRAAT 80
C. J. V. NIEUWKERK

GEDENKENIS AAN DEN OORLOG
RINGEN - BROCHES - PEN-
HOUDERS - PAPIERSNIJDERS
ENZ - ENZ
LAVALLEE BAR 2 K II

LANDBOUWERS
Denk er aan achter den oorlog dat
de draaiebuizen aan de Emuliers d'
Kouwinnes bij Doornyk de beste zij
maar te bij alle ernstige handelaars of
bij gebrek hiervan aan den algemeene
vertegenwoordiger van België in Holland
R. STEVAERT THOUROUT w.v.l.

FOTOGRAFIE L. B. SERRE
Opereator van het huis
BUYLE VAN BRUSSEL
verschillende kunstwerken
Belgische Personeel
KAMP I EN UTRECHTSCHEWEG 48
MATIGE PRIJZEN. VERZORGD VERK.

BELGISCH BANKETBAKKERIJ
C. A. STOOVE
UTRECHTSCHESTRAAT 24
Conque de Ormant
de Reims
de St. Nicolas et de Hasselt

CH. GIESEN
VOORHEEN H. BEURSKENS
UTRECHTSCHESTRAAT 12
Goeden en petten Hemden Boordjes
in lynwaad, papier en Gummi Manschetten
Dassen, Handschoenen, Kousen tinnen enz.
België 10% korting.

MAGAZYN "DE DUIF"
Het goedkoopste adres voor Heeren en
Dameskleding Waschechts Dienstvaad
Juponnen, Mutsen en Schorten
G. HAGEBEUK, HOF 12 1/8

GEBOUW ODEON
KROMMESTRAAT 38
BAL Alle dagen van 7 1/2 UUR
tot 11 u. ingekouerd op
Vrydag Zondag namiddag van
3 1/2 U tot 5 1/2 U.

FORTMANN, HEHENKAMP
LANGESTRAAT 63
Magazijn van tapijten en bedden-
artikelen
GOEDKOOPE PRIJZEN
Specialiteit in wollen en katoen
dakens.

J. HOOGLAND
KROMMESTRAAT 40
verfwaren, vensterglas
lakken, vernissen, borstel-
werk enz.

J. J. SCHOLTE
HOTEL-CAFE-RESTAURANT
"DE KEIZERSKROON"
GROOTE CONCERTZAAL TEL. INT 379
PRIMA CONSUMPTIE
BILLIJKE PRIJZEN

JOZEF KLEIN & ZONN
MOUWUIZEN 2 AMERSFOORT
In en verkoop van alle soor-
ten van boeken
aanbevelend als boven
Haben te ble op 't juiste adres.

LE
COURRIER DE LA PRESSE
BUREAU de COUPURES de JOURNAUX
"LIT TOUT"

JOURNAUX, REVUES & PUBLICATIONS
DE TOUTE NATURE
Paraissant en France et à l'étranger
et en fournit les extraits sur tous
sujets et personnalités.
FONDE EN 1889 PAR A. GALLOIS
Ch. DEMOGEOT, DIRECTEUR
21 Boul. Montmartre PARIS 2e
Service special d'informations pra-
tiques pour Industriels et Commerçants
Circulaires explicatives. Specimens et
tarifs sont envoyés franco.

TABAK EN SIGAREN
G. BOEKENOOGEN
LANGESTRAAT 5 BIJ DE VARKENSMARKT
SPECIAAL ADRES VOOR TABAK
EN SIGAREN, PIJPEN IN HOUT
AMBRE CALZINE GOUDRON ENZ
BESTE ADRES VOOR ZWARE
SIGARETTEN TABAK - - - - -
BELGISCHE EN ANDERE SOORTEN
VERDER ALLESOORTEN ROOKERS BENODIGDHEDEN

Rookt
uitsluitend
DRAGON

BELGISCHE FA
EDOUARD PAGNOUL
HARDERWIJK
COURTIER IN TABAK
SIGAREN - SIGARETTEN-
HEEL BILLIJKE PRIJZEN

CAFÉ DE LA STATION VAN LINEN
SYMPHONIE { ALLE DAGEN VAN 6 TOT 11 U.
* CONCEPT * { ZON EN FEESTDAGEN VAN 4 TOT 6 U.
EN VAN 7 TOT 11 U.
PRIMA CONSUMPTIES - - - - -
- - - - - ZONDER PRIJSVERHOOGING
KOUDE BUFFET * * * * * TOEGANG VRIJ

L. HOUBAER AMERSFOORT
HEEREN EN KINDERKLEEDING Kilt u goed en goed-
koop gekleed gaan, bezocht dan onze magazijnen door
onze groote inkoop en kunnen wij u voordelig bedienen.
DENKT ER OM LANGESTRAAT 64-66 is het adres.

DENIJS VAN ROON. VARKENSMARKT
IS HET BESTE EN GOEDKOOPESTE ADRES + + + + +
* * * * * VOOR HOUTWAREN, BRAND-TIMMER-ZAAG
EN SNYDOOZEN, ZAAGJES, MESJES, ENZ, ENZ
ELECTRISCHE WAREN, ENZ. TEL. INTERC 291

PROBEERT EENS
DE HEERLIJKE KOFFIE
AAN OF 166 PER 1/2 KILO
AANBEVELEND
J. VAN GENDEREN
ARNHENSCHESTRAAT 3 TELEPH 104

MAGAZIJN DE MOOR
LANGESTRAAT 12
TABAK SIGAREN
SIGARETTEN
GEDISTILLEERDE WIJNEN